

Kuulutuksen julkaisupäivä
23.9.2026

Diaarinumero
2237/03.04.04.04.24/2024

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDEN MAA-AINESLUPAA KOSKEVAN PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTOKUULUTUS

Maa-aineslain 20 c §:n 1 momentin mukaan hallinto-oikeuden on annettava maa-aineslupaa koskeva päätöksensä tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta eli 30.9.2026.

Päätös

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 23.9.2026 numero 2154/2026 maa-aineslain mukaisessa valitusasiassa (valitus Ikaalisten ympäristölautakunnan päätöksestä 3.9.2024 § 62)

Luvansaaja

Juhani Korkeakoski Ky

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä 23.9.–30.10.2026 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa
<https://www.tuomioistuimet.fi/tuomioistuimet/hameenlinnan-hallinto-oikeus/yleistiedoksiannot-ja-julkiset-kuulutukset/julkiset-kuulutukset/>

Muutoksenhakuohjeet ja valitusaika

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy 30.10.2026.

23.9.2026

Dnro 2237/03.04.04.04.24/2024

Asia Maa-aineslupaa koskeva valitus

Valittaja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä myös: ELY-keskus)

Luvanhakija Juhani Korkeakoski Ky

Päätös, josta valitetaan

Ikaalisten ympäristölautakunnan päätös 3.9.2024 § 62

Ympäristölautakunta on päättänyt myöntää Juhani Korkeakoski Ky:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan soran ja hiekan ottamiseen kiinteistöltä 143-416-21-1. Ottamisalueen pinta-ala on 2 hehtaaria ja otettavan aineksen määrä 80 000 k-m³ kymmenen vuoden aikana.

Lupapäätöksessä on annettu muun ohella seuraava lupamääräys:

7. Pohjaveden pinnan korkeuden ja laadun tarkkailemiseksi tulee asentaa ennen maa-ainesten ottoa pohjavesiputki, jonka tulee soveltua pohjaveden näytteen ottoon. Pohjaveden pinnan tasoa tulee tarkkailla pohjavesiputkessa neljä kertaa vuodessa. Pohjaveden pinnan yläpuolelle tulee jättää vähintään kuuden metrin suojakerros maa-ainesta.

Käsittely hallinto-oikeudessa

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valituksenalainen päätös on kumottava ja asia palautettava ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Alueen pohjavesiolosuhteita ei ole selvitetty riittävällä tavalla. Hakemuksen tiedoista ei luotettavasti selviä alueen pohjaveden pinnankorkeus, minkä vuoksi myöskään pohjaveden virtaussuuntaa ei voida arvioida. Pohjavesiputken asentamista koskevaa lupamääräystä ei voida pitää riittävänä, vaan viranomaisella tulisi olla pohjavettä koskevat tiedot jo lupaharkintaa

tehdessään. Suunnittelualue sijaitsee Teikankaan vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen ja joka on luokiteltu riskipohjavesialueeksi (kemiallinen riski). Suunnittelualueen etäisyys tutkitusta vedenottopaikasta on noin 230 metriä, jolloin suunnittelualue ulottuu mahdollisesti tutkitun vedenottopaikan lähisuojavaletyöhykkeelle. Lähisuojavaletyöhykkeellä suojakerrospaksuus pohjaveteen olemassa olevilla ottamisalueilla on kuusi metriä ja ottaminen voi tulla kyseeseen lähinnä vanhojen ottamisalueiden kunnostamisen yhteydessä. Lähisuojavaletyöhykkeille ei tulisi avata uusia ottamisalueita.

Ottoalue sijaitsee Teikankaan paikallisesti arvokkaalla harjuaueella. Toiminta heikentää harjuaueen arvoja aiheuttaen alueelle pysyvän ja laajan vaurion ja siten maa-aineslain 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa kielletyn seurauksen. Teikangas edustaa tieteellisesti merkittävää muodostumaa, jota aiemmin on pidetty tavallisena deltana, mutta joka onkin kerrostunut syvään veteen viuhkamaisena muodostumana. Teikankaan tutkimuksen myötä on myös saatu tietoa mannerjäätikön sulamisvaiheen yksityiskohdista Salpausselkien pohjoispuolella. Hakemuksessa tai valituksenalaisessa päätöksessä ei ole käsitelty ottamisen vaikutuksia Teikankaan paikallisesti arvokkaaseen harjuaueeseen.

Asiassa tulee ottaa huomioon myös alueelle sijoittuvien muiden maa-ainesten ottoalueiden yhteisvaikutukset. Samalle alueelle on samanaikaisesti myönnetty kaksi muuta maa-ainoksen ottolupaa, jotka sijoittuvat vierekkäisille kiinteistöille ja muodostavat yhtenäisen suuremman ottoalueen. Näiden kolmen maa-aineslupan yhteenlaskettu ottomäärä on 240 000 k-m³, joten yhdessä ne muodostavat vielä suuremman vaurion arvokkaalle harjumuodostumalle.

Asian käsittelyssä tai valituksenalaisessa päätöksessä ei ole myöskään tarkasteltu osayleiskaavan mukaisen TY-alueen toteutumisen edellytyksiä. Lisäksi ottosuunnitelma on merkittävän puutteellinen luonto- ja maisemaselvitysten osalta eikä päätöksessä tai hakemusmateriaalissa ole otettu kantaa esimerkiksi siihen, vaikuttaako toiminta maisemakuvaan.

Lausunnot ja selitykset

Ympäristölautakunta on antanut lausunnon.

Juhani Korkeakoski Ky on antanut selityksen, jossa on muun ohella tuotu esiin, että kohteen lukuisten selvityksien perusteella on voitu todeta veden pinnan olevan tason +116 alapuolella, jolloin ottamistasolla +122 saavutetaan vähintään kuuden metrin suojakerros.

Pirkanmaan ELY-keskus on antanut vastaselityksen.

Juhani Korkeakoski Ky on antanut selityksen ELY-keskuksen vastaselityksen johdosta.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus kumoaa ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttaa asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan mainitussa laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 5 §:n 1 momentin mukaan lupaa haettaessa on ainesten ottamisesta ja ympäristön hoitamisesta sekä, mikäli mahdollista, alueen myöhemmästä käyttämisestä esitettävä ottamissuunnitelma. Tämä ei kuitenkaan ole tarpeen, jos hanke laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan on vähäinen. Ottamissuunnitelman sisällöstä ja rakenteesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Saman pykälän 2 momentin mukaan suunnitelmaa laadittaessa on tarvittavassa laajuudessa selvitettävä vallitsevat luonnonolosuhteet, ainesten määrä ja laatu sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-ainesten ottamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 3 momentin mukaan hakemuksessa on esitettävä, elleivät ne jo sisälly ottamissuunnitelmaan, tarvittavassa laajuudessa seuraavat tiedot: – –
5) pohjaveden pinnan ylin korkeustaso; – –.

Saman asetuksen 2 §:n 3 momentin mukaan ottamissuunnitelmaan kuuluva selostus sisältää 1 §:n 3 momentissa lueteltujen asioiden lisäksi tarvittavassa laajuudessa seuraavat asiat: – –

- 2) selvitys ottamisalueen ja sen ympäristön pohjavesiolosuhteista ja pohjaveden havaintopaikoista sekä tiedot alueen läheisyydessä sijaitsevista talousvesikaivoista, pohjavedenottoista ja niiden mahdollisista suojavyöhykkeistä ja suoja-alueääräyksistä; – –.

Asiassa saatu selvitys

Juhani Korkeakoski Ky on hakenut maa-aineslain 4 §:n mukaista lupaa soran ja hiekan ottamiseen Ikaalisissa sijaitsevalta kiinteistöltä 143-416-21-1. Ottamisalueen pinta-ala on 2 hehtaaria ja otettavan aineksen kokonaismäärä 80 000 k-m³ kymmenen vuoden aikana. Ottamisalue sijoittuu Teikankaan paikallisesti arvokkaalle harjualueelle ja Teikankaan vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (nro 0214301, luokka 1E).

Ottamissuunnitelman mukaan alueelta on otettu maa-aineksia edellisten lupien puitteissa suunnitelman mukaisessa laajuudessa. Kohteesta on aikanaan kaadettu puusto koko alueelta ja kuorittu pintamaat alueen reunoille. Pohjan taso on syvimmillään noin +123. Ottamissuunnitelmassa on ympäristövaikutusten osalta todettu, että ottamistoiminta vaikuttaa aina ympäristöön, mutta tässä on kyse aloitetun toiminnan jatkamisesta ja aikanaan loppuunsaattamisesta, jotka luovat edellytyksiä maiseman paranemiselle nykyisestään. Ottaminen vaikuttaa ympäristöön, mutta tässä se kohdistuu pääasiassa teollisuusalueelle.

Maa-aineslupahakemuksessa alimmaksi haetuksi ottamistasoksi on ilmoitettu +122 (N2000) ja pohjaveden ylimmäksi korkeustasoksi alle +116 (N2000). Maa-aineslupahakemukseen liitetyn ottamissuunnitelman 28.2.2023 mukaan ottamisalueen kaakkoisosaan on porattu kolme reikää tavoitteena saada selville pohjaveden taso. Poraukset ovat päättyneet kallioon, eikä alueelle esitettyä yhteistä pohjaveden tarkkailuputkea ole onnistuttu rakentamaan, sillä kohteissa on tullut vastaan kallio noin tasolla +117–121. Havaitut vedenpinnan tasot lähistöllä ovat noin +115–116, joten ottamistasoksi esitetään +122 aikaisemman lupatason mukaisesti.

Hakemuksen liitteessä on selostettu suunnitellun ottamisalueen lähiympäristön pohjavesihavaintoja seuraavasti: Siporexin tehtaan maa-ainesten oton aikana 1970-luvulta alkaen pohjaveden tasoa on seurattu vuosittain liitekartan mukaisista pisteistä 11 ja 12, joissa vedenpinta on vaihdellut +114,47–114,93 ja +115,49–116,19 välillä. Ikaalisten Vesi Oy:n hallinnoimaa viemäriverkkoa rakennettaessa pohjavesi on esiintynyt tasolla +114–115, mikä on linjassa Siporexin pisteessä 11 havaittujen korkeuksien kanssa. Maa-aineksia on alueelta aikanaan otettu useiden tahojen toimesta, ja ottamisalueilla, joilla syvimät havainnot ylsivät tasolle noin +119, ei ole havaintoja pohjavedestä. Suunnitellun varasto- ja tukitoiminta-alueen länsikulmassa on 1980-luvulla kaivettu ampumapaikan näyttösuoja selvästi mainittua tasoa syvemmälle, mutta sielläkään ei ole kohdattu pohjavettä. Vuonna 2014 kaivuun tutkimuspisteessä ulotettu tasolle noin +113,50 mutta silloinkaan ei ole ylletty veteen saakka. Hakemukseen liitettyyn karttaselvitykseen on merkitty muun ohella edellä tarkoitetut pisteet 11 ja 12 sekä edellä tarkoitettu viemäriverkko ja vuoden 2014 tutkimuskaivuupiste. Karttaselvityksestä ilmenee, että mainitut merkinnät eivät sijoitu kiinteistölle 143-416-21-1.

Hallinto-oikeuden johtopäätökset

Asiassa saadun selvityksen mukaan luvanhakija ei ole selvittänyt pohjaveden pinnankorkeutta ottamisalueella. Luvanhakijan hakemuksensa liitteissä esittämiä tietoja ottamisalueen lähiympäristön pohjavesiolosuhteista ei voida pitää maa-ainesten ottamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa edellytettynä selvityksenä ottamisalueen pohjavesiolosuhteista ja pohjaveden havaintopaikoista eikä saman asetuksen 1 §:n 3 momentin 5 kohdassa edellytettynä selvityksenä pohjaveden pinnan ylimmästä korkeustasosta. Luvanhakija ei ole näin ollen esittänyt maa-aineslain 5 §:n 2 momentissa edellytettyä riittävää selvitystä hankkeen vaikutuksista pohjavesiolosuhteisiin ja hakemuksen käsittely ympäristölautakunnassa on perustunut tältä osin puutteellisiin selvityksiin.

Ottamistoimintaa koskevien maa-aineslaissa säädettyjen edellytysten täyttyminen on varmistettava maa-aineslupamenettelyssä, ja luvan myöntämisestä päätettäessä on oltava käytettävissä maa-aineslaissa ja maa-ainesten ottamisesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa edellytetyt selvitykset. Asiassa ei näin ollen voida antaa ratkaisevaa oikeudellista merkitystä pelkästään sille, että valituksenalaisen päätöksen sisältyy pohjavesiputken asentamista ja pohjaveden pinnan korkeuden tarkkailemista koskeva lupamääräys.

Luvanhakijan esittämään ottamissuunnitelmaan ei sisälly selvitystä ottamistoiminnan vaikutuksista Teikankaan paikallisesti arvokkaaseen harjualueeseen eikä alueen maisemaan. Luvanhakijan ei siten voida katsoa myöskään tältä osin esittäneen maa-aineslain 5 §:n 2 momentissa edellytettyä riittävää selvitystä alueella vallitsevista luonnonolosuhteista ja hankkeen vaikutuksista ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin.

Edellä esitetyin perustein ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja asia palautettava lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Koska päätös on jo edellä mainituin perustein lainvastaisena kumottava, hallinto-oikeus ei lausu muista valitusperusteista.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Päätöksen tiedoksianto

Päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (julkinen kuulutus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Henna Nevalainen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Virpi Juujärvi, Maria Jokinen ja Henna Nevalainen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös Lupa- ja valvontavirasto

Oikeudenkäyntimaksu maksutta
(Tuomioistuinmaksulaki 8 § 1 mom 3 kohta)

Jäljennös maksutta Juhani Korkeakoski Ky

Ikaalisten ympäristölautakunta

Ikaalisten kaupunginhallitus, jonka on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puhelusta peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla <https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot mukaan lukien sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- soveltuvalla tavalla valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja, jos hän ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa eikä hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos valituksen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Muulla tavoin toimitetun valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävä oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)